

Załącznik nr 1.9. Cele, kierunki interwencji oraz zadania w obszarze interwencji zasoby przyrodnicze

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie różnorodności biologicznej, poprzez przywracanie/utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków	Aktualizacja inwentaryzacji oraz stworzenie spójnego systemu informacji, opartego o technologie informatyczne, o zasobach gatunków i siedlisk przyrodniczych województwa wraz z wyceną wartości środowiska przyrodniczego	1. Inwentaryzacja i waloryzacja zasobów przyrodniczych oraz stworzenie bazy danych o zasobach przyrodniczych	Zadanie monitorowane: Parki narodowe, parki krajobrazowe, RDOŚ	Brak środków finansowych, brak dofinansowania, przeniesienie realizacji na inne lata
		Planowanie działań ochronnych na terenach przyrodniczo cennych	2. Opracowanie/aktualizacja planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 oraz planów ochrony parków narodowych, krajobrazowych i rezerwatów przyrody	Zadanie monitorowane: RDOŚ, Parki narodowe, Parki Krajobrazowe	Brak środków finansowych, przesunięcie realizacji na kolejne lata
		Zwiększanie powierzchni obszarowych form ochrony przyrody i krajobrazu	3. Powoływanie nowych form ochrony przyrody i krajobrazu	Zadanie monitorowane: Sejmik województwa, RDOŚ, JST	Konieczność przełożenia realizacji zadania na kolejne lata z uwagi na procedury, opór społeczny itd.
		Ochrona siedlisk i gatunków	4. Ochrona czynna siedlisk i gatunków	Zadanie monitorowane: RDOŚ, parki narodowe, parki krajobrazowe, organizacje pozarządowe, JST, właściciele i zarządcy terenu	Brak środków finansowych, brak dofinansowania, przeniesienie realizacji na inne lata
			5. Ochrona bierna procesów w ekosystemach	Zadanie monitorowane: Parki narodowe, właściciele i zarządcy gruntów	Brak środków finansowych
			6. Wykup gruntów na terenach chronionych	Zadanie monitorowane: Parki narodowe, właściciele gruntów, RDOŚ, PGL LP	Brak środków finansowych
			7. Przywracanie walorów przyrodniczych zabytkowym parkom	Zadanie monitorowane: Parki narodowe, parki krajobrazowe, właściciele i zarządcy terenu, JST	Brak środków finansowych, brak dofinansowania, przeniesienie realizacji na inne lata

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Wielofunkcyjna, zrównoważona gospodarka leśna	8. Prowadzenie gospodarki leśnej z zachowaniem wszystkich funkcji lasu	Zadanie monitorowane: PGL LP, Starostwa powiatowe	Brak środków finansowych
		Racjonalna gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska	9. Regulacja populacji zwierząt łownych	Zadanie własne: Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego Zadanie monitorowane: PGL LP, PZŁ, koła łowieckie, starostwa powiatowe, RDOŚ	Brak środków finansowych
		Minimalizacja ryzyka wprowadzenia do środowiska gatunków obcych oraz usuwanie, kontrola i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się gatunków obcych	10. Eliminacja i ograniczenie populacji występowania inwazyjnych gatunków obcych	Zadanie monitorowane: JST, parki narodowe, parki krajobrazowe, właściciele lub zarządcy terenu	Brak środków finansowych, brak dofinansowania, przeniesienie realizacji na inne lata
		Powiązanie systemów dolin rzecznych (jako naturalnych korytarzy ekologicznych) z zarządzaniem ryzykiem powodziowym, systemem obszarów chronionych i programem zwiększania możliwości retencyjnych, poprzez wykorzystanie naturalnych uwarunkowań terenu	11. Rewitalizacja zieleni	Zadanie monitorowane: Parki narodowe, parki krajobrazowe, JST, właściciele lub zarządcy terenu, RZGW	Brak środków finansowych, brak dofinansowania, przeniesienie realizacji na inne lata
			12. Zachowanie naturalnego charakteru rzek i dolin rzecznych oraz poprawa warunków wodnych	Zadanie monitorowane: Parki narodowe, parki krajobrazowe, RDOŚ, WZMiUW, JST, GIOŚ	Brak środków finansowych, brak dofinansowania, przeniesienie realizacji na inne lata
		Monitoring przyrodniczy różnorodności biologicznej i krajobrazowej w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	13. Modernizacja i rozbudowa bazy monitoringu przyrodniczego	Zadanie monitorowane: Parki narodowe, parki krajobrazowe, RDOŚ, GIOŚ, właściciele lub zarządcy terenu, JST, RZGW	Brak środków finansowych, brak dofinansowania, przeniesienie realizacji na inne lata
			14. Monitoring siedlisk i gatunków Natura 2000	Zadanie monitorowane: Parki narodowe, parki krajobrazowe, RDOŚ, GIOŚ	Brak środków finansowych, brak dofinansowania, przeniesienie realizacji na inne lata
		Zarządzanie środowiskiem	15. Wydawanie pozwoleń zintegrowanych	Zadanie własne:	W ramach bieżącej

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
				Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	działalności – brak ryzyka
			16. Naliczanie opłat za korzystanie ze środowiska	Zadanie własne: Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	W ramach bieżącej działalności – brak ryzyka
			17. Opracowanie powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska	Zadanie monitorowane: JST (gminy i powiaty)	Brak środków finansowych w budżecie JST, przesunięcie realizacji na kolejne lata
			18. Opiniowanie powiatowych/gminnych programów ochrony środowisk	Zadanie własne: Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego Zadanie monitorowane: Starostwa powiatowe	W ramach bieżącej działalności – brak ryzyka
	Adaptacja do zmian klimatu w zakresie zasobów przyrodniczych	Racjonalne powiększanie zasobów leśnych i dostosowanie składu gatunkowego drzewostanu do siedliska oraz zwiększanie różnorodności biocenoz leśnych, z uwzględnieniem gatunków odpornych na susze i podtopienia	19. Aktualizacja i sporządzanie (w miarę potrzeb) planów urządzenia lasu i uproszczonych planów urządzenia lasu (zgodnie z przepisami ustawy o lasach)	Zadanie monitorowane: PGL LP, Starostwa powiatowe	Brak środków finansowych, przeniesienie realizacji na inne lata
			20. Realizacja Krajowego Programu Zwiększania Lesistości	Zadanie monitorowane: PGL LP, JST, właściciele lasów	Brak środków finansowych, przeniesienie realizacji na inne lata
			21. Ocena stanu lasów	Zadanie monitorowane: PGL LP, Starostwa powiatowe, parki narodowe	Brak środków finansowych, brak dofinansowania, przeniesienie realizacji na inne lata
		Zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów	22. Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów	Zadanie monitorowane: PGL LP, JST, PSP właściciele lub zarządcy terenów	Brak środków finansowych, brak dofinansowania, przeniesienie realizacji na inne lata
		Planowanie przestrzenne jako	23. Tworzenie i aktualizacja planów	Zadanie monitorowane:	Brak środków

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		instrument w zakresie gospodarowania środowiskiem	zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem ochrony zasobów przyrody i krajobrazu	JST, jednostki podległe, zarządcy dróg, administratorzy cieków	finansowych
			24. Wydanie wniosków i uzgodnień do projektów studiów gminnych i projektów planów miejscowych i ich zmian sporządzonych przez samorządy gminne	Zadanie własne: Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	W ramach bieżącej działalności – brak ryzyka
			25. Utrzymywanie, ochrona i odtwarzanie korytarzy ekologicznych i przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe, zarządcy dróg, administratorzy cieków	Brak środków finansowych
			26. Utrzymanie stref zalewowych w dolinach wolnych od zabudowy	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST, RZGW	Brak środków finansowych
			27. Uporządkowanie stanu prawno-własnościowego nieruchomości w ewidencji gruntów	Zadanie monitorowane: JST, jednostki podległe JST	Brak środków finansowych, uwarunkowania prawne
	Ochrona krajobrazu naturalnego i kulturowego	Wykonanie audytu krajobrazowego - identyfikacja krajobrazów występujących na terenie województwa, określenie ich cech charakterystycznych oraz ocena ich wartości	28. Określenie krajobrazów występujących na obszarze województwa	Zadanie własne: Marszałek Województwa Podlaskiego	Niesporządzenie audytu w terminie – zarządzenie zastępcze Wojewody, obarczenie kosztami Samorządu Województwa
			29. Lokalizacja krajobrazów priorytetowych	Zadanie własne: Marszałek Województwa Podlaskiego	Niesporządzenie audytu w terminie – zarządzenie zastępcze Wojewody, obarczenie kosztami Samorządu Województwa
			30. Wskazanie lokalizacji i granic parków kulturowych, parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu	Zadanie własne: Marszałek Województwa Podlaskiego	Niesporządzenie audytu w terminie – zarządzenie zastępcze Wojewody, obarczenie kosztami Samorządu Województwa
			31. Wskazanie obiektów znajdujących się na listach Światowego Dziedzictwa UNESCO, obszarów Sieci Rezerwatów	Zadanie własne: Marszałek Województwa	Niesporządzenie audytu w terminie – zarządzenie zastępcze Wojewody,

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Biosfery UNESCO (MaB) lub obszarów i obiektów proponowanych do umieszczenia na tych listach.	Podlaskiego	obarczenie kosztami Samorządu Województwa
		Ochrona krajobrazu	32. Wskazanie zagrożeń dla możliwości zachowania wartości krajobrazu	Zadanie własne: Marszałek Województwa Podlaskiego	Niesporządzenie audytu w terminie – zarządzenie zastępcze Wojewody, obarczenie kosztami Samorządu Województwa
			33. Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazu, w szczególności poprzez wskazanie obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody	Zadanie własne: Marszałek Województwa Podlaskiego	Niesporządzenie audytu w terminie – zarządzenie zastępcze Wojewody, obarczenie kosztami Samorządu Województwa
			34. Wskazanie lokalnych form architektonicznych zabudowy w obrębie krajobrazów	Zadanie własne: Marszałek Województwa Podlaskiego	Niesporządzenie audytu w terminie – zarządzenie zastępcze Wojewody, obarczenie kosztami Samorządu Województwa
			35. Uzgadnianie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie uwzględnienia wyników audytu krajobrazowego	Zadanie monitorowane: PBPP	Brak audytu krajobrazowego
	Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i zainteresowania środowiskiem przyrodniczym	Podejmowanie działań edukacyjnych służących ochronie i zachowaniu bioróżnorodności i dziedzictwa kulturowego oraz zagwarantowanie udziału społeczeństwa w ochronie środowiska i dostępu do informacji o środowisku	36. Organizacja konkursów i olimpiad, prowadzenie akcji, kampanii informacyjnych, konkursy, wystawy, warsztaty, publikacje o charakterze edukacyjnym, ulotki, broszury	Zadanie własne: Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego Zadanie monitorowane: JST, parki narodowe, parki krajobrazowe, PGL LP, ośrodki edukacyjne	Brak środków finansowych, brak dofinansowania, przeniesienie realizacji na inne lata
			37. Budowa ścieżek edukacyjnych	Zadanie monitorowane: JST, parki narodowe, parki krajobrazowe, PGL LP	Brak środków finansowych, brak dofinansowania, przeniesienie realizacji na inne lata

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			38. Budowa / modernizacja infrastruktury przy szlakach edukacyjnych	Zadanie monitorowane: JST, parki narodowe, parki krajobrazowe, PGL LP, ośrodki edukacyjne	Brak środków finansowych, brak dofinansowania, przeniesienie realizacji na inne lata
			39. Prowadzenie zakładki poświęconej edukacji ekologicznej na stronie internetowej	Zadanie monitorowane: JST, parki narodowe, parki krajobrazowe, PGL LP, ośrodki edukacyjne	Brak środków finansowych, brak dofinansowania, przeniesienie realizacji na inne lata
			40. Budowa nowych i doposażenie istniejących obiektów edukacyjnych i rozszerzanie oferty edukacyjnej	Zadanie monitorowane: Parki narodowe, parki krajobrazowe, ośrodki edukacyjne, PGL LP	Brak środków finansowych, brak dofinansowania, przeniesienie realizacji na inne lata